

Ah/8160

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

65. évfolyam

104. szám

1975.

május 6.,
kedd

Ára:

80 fillér

Megkezdődött az Akadémia jubiláris közgyűlése

**Losonczi Pál átadta az MTA-nak
a Munka Vörös Zászló Érdemrendet**

Hétfőn, a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében megkezdődött a másfél évszázada fennálló Akadémia jubiláris közgyűlése. A sorrendben immár 135. évi közgyűlés ünnepélyes megnyitását vett és az elnökségben foglalt helyet Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke, Aczél György, a kormány elnökhelyettese, a tudománypolitikai bizottság elnöke és Ovári Miklós, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai; Erdey-Grúz Tibor, az Akadémia elnöke, Köpeczi Béla, az Akadémia főtthkára, Bognár Géza, Szabó Imre és Szentágothai János, az Akadémia alelnökei, Láng István és Tétényi Pál főtthkár-helyettesek. Részt vett az ülésen a Politikai Bizottság, a Központi Bizottság és a kormány több tagja, az országos főhatóságok több vezetője. Az Akadémia tagjain kívül nagy számban vettek részt a közgyűlésen a hazai tudományos élet ismert személyiségei, az akadémiai kutatóintézetek vezetői, egyetemi tanárok, kutatók.

A hazai meghívottakon kívül 21 országból 67 tudós volt jelen a jubiláris közgyűlés megnyitásán. Az Akadémia külföldi tiszteleti tagjain kívül ott voltak mindazoknak a külföldi akadémia-áknak, illetőleg tudományos központoknak a képviselői, amelyekkel Akadémiánk kapcsolatban áll.

Az ünnepi közgyűlést Erdey-Grúz Tibor nyitotta meg. Köszöntötte a közgyűlés külföldi és hazai vendégeit, majd megnyitó előadásában áttekintést adott az Akadémia másfél évszázadáról.

Erdey-Grúz Tibor akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke megnyitójában a múltira emlékezett. Utalt rá: másfél évszázada Széchenyi István állt az élére annak a reformmozgalomnak, amely segítette megérlelni a tudomány-ság megalapításának belső feltételeit. A fejlődés új lehetőségeinek reménye volt 1848, de a szabadságharc leverése megghiúsította az Akadémia megújulását. A kiegyezést követően új erők léptek fel az Akadémián. Világosan látták, hogy az ipar fejlődésének feltétele a természettudományok ápolása. Eötvös József és köre több nemzedékre szóló tudományos programot dolgozott ki. Az 1860-as évek végére az Akadémia jó úton volt, hogy meghatározó legyen az ország szellemi életében. Ez a lendület azonban nem sokáig tartott. Az anyagi eszközök hiánya, a politikai környezet beklyóba verte a tudományos kutatás és a véleményalkotás szabadságát.

Új perspektivákat csak a Tanácsköztársaság megalakulása nyitott. Tervbe vették az Akadémia átszervezését, az alapszabály módosítását,

erősíteni akarták a természet- és a műszaki tudományok fejlesztését. A Tanácsköztársaság leverésével, az ellenforradalom felülkerekede-

Kádár János levele

Kedves Elvtársak!

Engedjék meg, hogy tisztelettel köszöntsem a megalapításának 150. évfordulóját ünneplő Magyar Tudományos Akadémiát, és tolmácsoljam a Magyar Szocialista Munkáspárt üdvözlését és jókívánságait.

A Magyar Tudományos Akadémia megalapítása olyan korszakban történt, amikor a történelem a polgári átalakulás feladatait tűzte napirendre, s amikor a társadalmi haladásért, a nemzeti felemelkedésért és a nemzeti függetlenségért vívott harc céljai egybeestek. Az Akadémia létrejötte maga is e küzdelmek egyik jelentős állomása volt.

A tudomány a magyar társadalomban azonban csak a felszabadulási után, népi államunkban nyerte el méltó helyét, s az azóta eltelt három évtizedben tudta betölteni az Akadémia ezt a funkciót, amelyet megalapítói szántak neki, a szocializmust építő magyar nép olyan feltételeket teremtett a kutatómunka kibontakoztatásához, amelyek lehetővé tették a magyar tudomány felzárkózását a világ tudományos élvonalához.

A szocializmus azért is biztosítja a tudomány fejlődésének feltételeit, mert társadalomátalakító tevékenységében nem nélkülözheti a valóság törvényeinek ismeretét, a tudomány művelőinek aktív közreműködését, a szocializmus és a tudomány egymásra utaltak és szövetségeseik.

A Magyar Szocialista Munkáspárt erre a felismerésre alapozza tudománypolitikáját. Bizik tudósainkban, a tudomány művelőiben. Igényt tart részvételükre a politika formálásában is. Pártunk vallja: a tudomány egészséges fejlődése feltételezi a kutatás szabadságát, s támogatja az újat felelősséggel kutatókat, az olyan tudósokat, akik az új problémák iránti fogékonyságukat és az új kérdések alkotó megoldásának képességét párosítani tudják a népük, hazájuk, a társadalmi haladás és a szocializmus ügye iránti elkötelezettséggel és felelősséggel.

Szívből gratulálok ahhoz a magas kitüntetéshez, amelyben a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa részesítette a Magyar Tudományos Akadémiát a jubileum alkalmából. Ez a kitüntetés az Akadémia sokoldalú tudományos és tudománysszervezői tevékenységének elismerése mellett egyben kifejezi a tudomány növekvő szerepét és megbecsülését szocialista társadalomunkban.

A Magyar Szocialista Munkáspárt azt várja a Magyar Tudományos Akadémiától, hogy — méltón dicső múltjához — vegyen részt a fejlett szocialista társadalom építésében. A Központi Bizottság nevében kívánom, hogy az Akadémia és tudósai érjenek el tovább tudományos sikereket, munkálkodjanak eszméink, célkitűzéseink megvalósításán, ahogy eddig is tették: népünk javára.

*

A közgyűlés résztvevői nagy tapsmal fogadták a Központi Bizottság első titkárának üdvözlését. Erdey-Grúz Tibor meghatott szavakkal mondott köszönetet az Elnöki Tanács elnökének üdvözlő szavaiért, az Akadémiát ért magas kitüntetésért és Kádár János megtisztelő leveléért.

désével az intézmény még konzervatívabb szellemiben folytatta működését.

A felszabadulást követő években a népi hatalom igényt tartott a tudomány minden vívmányára, s a társadalmi haladásért széles körben támogatta a kutatást.

Az MKP sürgette és egyben segítette az Akadémia gyökeres reformját, hogy megfelelhessen megnövekedett feladatainak.

Az új alapszabályok már egyértelműen előírják, hogy az Akadémia fogja össze és koordinálja az országsszerte folyó kutatásokat, adjon elvi és módszertani segítséget a kutatási programok, illetve a konkrét tervek kidolgozásához, megvalósításához és az eredmények értékeléséhez. Fontos, új feladata az Aka-

démiának a tudomány önálló művelése, kutatóintézetek létesítésével és működtetésével, más intézményekbe helyezett kutatóműhelyekkel. Az Akadémia a tudományokra összpontosíthatta működését, hogy megvalósítsa Eötvös József nyolcvan évvel ezelőtti elgondolását. Lehetővé kellett tenni, elő kellett segíteni a dialektikus és a történelmi materialista szemlélet érvényesülését. Ezért több ágazatban fel kellett lendíteni, sőt, nem egy területen meg kellett indítani az alapkutatásokat. Széles körben megindulhatott és kibontakozhatott a marxista—leninista társadalomtudományi kutatás. A mezőgazdaság és az ipar gyors fejlesztéséért ki kellett terebélyesíteni az al-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Megemlékezések a győzelem napjáról

**Emlékünnepség,
koszorúzás Szegeden**

Május 9-én lesz 30 esztendeje, hogy Európában elhallgattak a fegyverek, és a hitleri Németország feltétel nélkül kapitulált a Szovjetunió és szövetségesei előtt. Harminc esztendeje ért véget Európában a történelem legvéresebb, legtöbb emberéletet és anyagi áldozatot kívánó háborúja. Május 9-ről, a győzelem napjáról világszerte megemlékeznek az emberek.

Szegeden is méltóképpen ünnepeljük meg a győzelem évfordulóját. Az ünnepet megelőző napon, csütörtökön délután fél 3-kor az MSZMP Szeged városi bizottsága, Szeged megyei város tanácsa, a Hazafias Népfőnt városi bizottsága, a vá-

ros fegyveres testületei és a szegedi olajipari pártbizottság ünnepi megemlékezést rendez az olajipari vállalat nagytermében. Az emlékünnepségen Török József, a városi pártbizottság első titkára mond beszédet.

Pénteken, május 9-én a városi pártbizottság, a városi tanács, a népfőnt városi bizottsága és a fegyveres testületek koszorúzási ünnepségeket rendeznek Szegeden. Délelőtt 10 órakor a Dugonics-temetőben levő szovjet és a Belvárosi-temetőben levő román hősi emlékművet koszorúzzák meg, 11-kor pedig a két Széchenyi téri szovjet hősi emlékmű talapzatán helyezik el a megemlékezés és a hála virágait.

30 éve szabad

Csehszlovákia

Nagygyűlés Budapesten

Tegnap délután az MSZMP Központi Bizottsága és a Budapesti Pártbizottság, valamint a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsa Csehszlovákia felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából 15 órai kezdettel nagygyűlést rendezett Budapesten, a Danuvia Gorkij Múvelődési Házában. Ünnepi beszédet Huszár István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese és dr. Václav Moravec, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete mondott.

A nagygyűlésről tudósítasunk a 2. oldalon.

Előregyártás

Előregyártási konferencia kezdődött tegnap, hétfőn délután az Építőipari Tudományos Egyesületben. Háromszáz magyar és hatvanegy külföldi szakember vesz részt a háromnapos tanácskozásán. Lakónegyedek, üzemek építése ma már előregyártott elemek nélkül elképzelhetetlen. Ez a korszerű építési mód azonban csak jó technológiával, átgondolt szervezéssel gazdaságos.

Szakmai gyakorlat az NDK-ban

A korábbi évekhez hasonlóan az idén is lehetőség nyílik arra, hogy fiatal magyar szakmunkások, valamint szakmai képzéssel még nem rendelkező dolgozók nyelvtanulást, szakmai képzést és továbbképzést, szakmai tapasztalatszerzést céljából munkát vállalhassanak NDK-beli üzemekben.

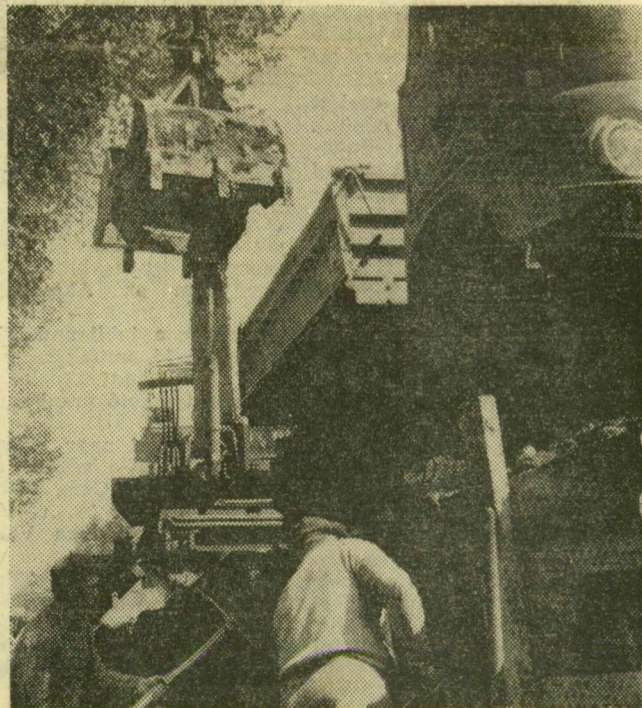
A Magyarország és az NDK kormányai között fennálló munkaerő-együttműködési egyezmény alapján 1975-ben mintegy 50 NDK-beli vállalathoz jelentkezhetnek a magyar fiatalok; egyebek mellett lakatos, forgácsoló, műszerész, villanyszerelő, elektroműszerész, továbbá vegyipari, üveg- és porcelánipari és kohászati szak-, illetve betanított munkára.

A jelentkezések szervezésével, illetve a szervezőmunka irányításával az állandó lakóhely szerinti megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak munkaügyi osztályai foglalkoznak, ahol az NDK-beli foglalkoztatás lehetőségeiről, a végzendő munkáról, a bérezésről, az elhelyezésről és egyéb viszonyokról bővebb tájékoztatást is nyújtanak az érdeklődőknek.

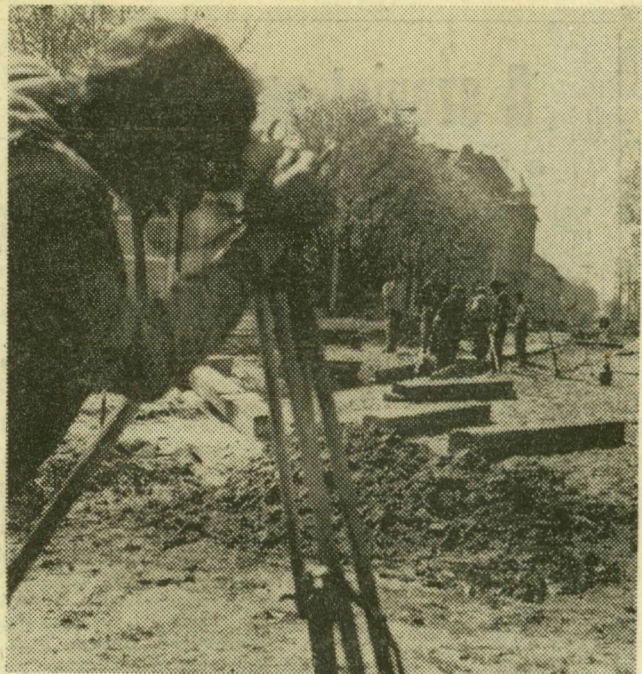
A munkaerő-együttműködési egyezményben meghatározott feltételek alapján az NDK-beli gyakorlatra 18—26 éves nőtlen, vagy hajadon, a vállalt munka elvégzésére egészségileg alkalmas, erkölcsileg feddhetetlen fiatalok jelentkezhetnek.

Alapoznak, szinteznek

Az Április 4. útja felújítása során a villamos vágányait részben már korábban középre helyezték, így megkezdhetők az út szélesítését. Helyükre kerültek a nagy teljesítményű kandelaberek is. Jelenleg a víz- és csatornavezetkeket építik, hozzáálltak az útépítéshez is. A generálkivitelező a DELEP.

Markolóval vájják a csatorna helyét

Somogyi Károlyné felvételei

Az autót aszfaltját műszerrel szintezik